

ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ 4000

21ನೇ ಪ್ರಜಾರ್ಥಿ

‘ಭಾಗೀರತಿ’ ಅವರ ನಿದೇಶನದ ಕೆಲವು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಿನಿಮಾಗಳು. ಪ್ರಯೋಗಿಗಳಿಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳ ನಿದೇಶಕರಲ್ಲಿ ಖೀರೆಪಾಡಿ ಮುಖ್ಯಾರಾದವರು. ‘ಮನುಸ್ಯ’, ‘ಡಿಸಂಬರ್ 1’ ಹಾಗೂ ‘ಚೆಪ್ಪದಜ್ಞವ್’ ಅವರ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಿನಿಮಾಗಳು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರದ್ದು ಮುಂಚೊಂದು ಹೇಶರು. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳ ಪರಂಪರೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ‘ತಿಧಿ’ ಹಾಗೂ ‘ರಾಮಾ ರಾಮಾ ರೇ’ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೇರಡಿಬಹುದು. 2016ರಲ್ಲಿ ತೆರೆಕಂಡ ಈ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಸಿನಿಮಾ ವ್ಯಾಕರಣ ಹಾಗೂ ನಿದೇಶಕರ ಸಿನಿಮಾಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಉದಾಹರಣೆಯಂತಹ. ರಾಮ್ ರೆಡ್ಡಿ ನಿದೇಶನದ ‘ತಿಧಿ’ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಸಿನಿಮಾ. ಸತ್ಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಿದೇಶನದ ‘ರಾಮಾ ರಾಮಾ ರೇ’ ಸಹ್ಯದರ್ಯರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲೂ ಯಶಸ್ವಿ ಗಳಿಸಿದ ಸಿನಿಮಾ.

ಶಿವರಾಜಕುಮಾರ್

ಸ್ಪೃಹಿಯೋ ಸಾಹಸ

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಾನಲ್ಲಿ ನೇಲೆ ನಿಯಿತ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಚಮ್ಮಿಪಟಕೆಗಳನ್ನು, ಬಾ ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದ ಏ.ಆರ್.ತಿಮ್ಮಿಯ್ಯ ಕನಾರ್ಟಕಕ್ಕೆ ಎಳೆತಂದರು. 1936ರಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಂತರ ಈ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿತ. ಮೈಸೂರಿನ ಜಿ.ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಗೆಳೆಯರು 1946ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ನೆಟ್‌ಫೆಬ್ರೆಲಿ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ ಕನಾರ್ಟಕದ ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ. ಇಷ್ಟಪ್ರತ್ಯೇಕಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರಗಳು ಈ ಸ್ಪೃಹಿಯೋದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದವು.

ಅರ್ಥಿಕ ಬಿಕಣಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ‘ನವಪ್ರೇರ್ತಿ’ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದ ನಂತರ, 1950ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇ ಆರಂಭವಾದ ‘ಶ್ರೀಮಿಯರ್ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ’ ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಚಮ್ಮಿಪಟಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳು ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬ ಹಂಬಲದಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಏ.ಎನ್. ಬಿಸಿವರಾಜಯ್ಯ ಈ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ ರೂಪಿಸಿದ್ದರು. 1960ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದ

‘ಟಿಕ್ಕಾರ್’ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ, ಒಂದು ಚಿತ್ರದ ಚಿತ್ರಿಕರಣದ ನಂತರ ಸ್ಪೃಹಿಗೊಂಡಿತು. ಇಂದಾದ ನಂತರ, 1970ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಹೊಯಮತ್ತುರಿನ ಉದ್ದೇಶಿಯಾಭಿರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ‘ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ’ ಅರಂಭಿಸಿದರು.

ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೃಹಿಗೋ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶಿದಂದ ಟಿ.ಎಸ್. ಕರಿಬಸಯ್ಯವರು ನಿರ್ಮಾಣಿದ ‘ಕಂರೀರವ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ’ ಈಗಲೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ‘ಕಂರೀರವ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ’ ಸರ್ಕಾರದ ಆಧಿಕನದಲ್ಲಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜ್ಞಿಕರ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನಿಂದ ಹಾಸ್ಯನಾಟ ಟಿ.ಎಸ್.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ರೂಪಿಸಿ ‘ಅಭಿಮಾನಾ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ’, ಅಭ್ಯಾಸಿ ನಾಯಕ್ಕು ಹಾಗೂ ರಾಕ್ಷಸೀನ್ ವೆಂಟೆಲ್ ಅವರ ಸ್ಪೃಹಿಯೋಗಳು ಈಗಲೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಆಟವೇನು.. ನೋಟವೇನು..

ಎರಡು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದಾಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಾದ್ವರು. ಆದರೆ, ಅವುಗಳ ಸಯ್ಯೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಸ್ಪೃಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಡಿಗೆ ದೊರೆಯಲ್ಲಿಡಿಗಿದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಮುಚ್ಚಿಹೊದೆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಉದ್ದೇಶಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರ್‌ಲ್ಓ, ಹಿಮಾಲಯ, ಸಂಗಮ್, ಕೆಂಪೆಗೌಡ, ಕಲ್ಲನಾ, ಗೀತಾಂಜಲಿ, ನಂದ, ಪುಟ್ಟಣ್ಣಿ ಕಪಾಲಿ, ಸಾಗರ್... ಹೀಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳು ಮುಚ್ಚಿಹೊದೆವು.

ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳು ಲಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ದಿನಗಳು. ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ಬಿದಾರ ತೆಗೆಗಳಿರುವ ಈ ಬಹುಜಾತೀಯ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಿಕರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮಲ್ಲಿಸ್ಟ್‌ಗ್ನೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಿಕರನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡೇ ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣವರೂ ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಹೊದೆದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದೆ ಕಡೆವೆ ಪ್ರಿಂಟ್‌ಗಳ ಕೊರತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉಪರ್ಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಿಂಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುವ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿರು ಮುನ್ನಾರು ತೆಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳು ತೆರೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಕನ್ನೂಲಕ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮೊದಲ ದಿನವೇ ತಲುಪ್ಪಿತ್ತಿದೆ.

ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣದ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸ್ಪೃಹಿಯೋಗಳು, ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳು, ರೊಕಾಡಿಂಗ್‌ ಹಾಗೂ ರೀಲ್‌ಕಾಡಿಂಗ್‌ ಥಿಯೇಟರ್‌ಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿವೆ. ಅನೇಕವೇಷಣ್ ಹಾಗೂ ಗ್ಲಾಫಿಕ್‌ ಸ್ಕ್ರೀಡಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನಿಮೇಶನ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಈ ನಿಷ್ಣಲ್ಲಿ ವೆಷ್ಟ್‌ಎಂದು ಮುಂದುವರಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜಕ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಶಲು, ಹಾಡುಗಾರ ಮತ್ತೊಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಶಲು ಗೀತೆಯೋಂದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಿಸುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೇಕಿದ್ದೆ.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಕರಣದ ಹದದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಚಿತ್ರಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಸರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರೇರ್‌ದ್ವಾರಾ 4000 ಎನ್ನುವ ಸಂಖ್ಯೆವಿಶೇಷವನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂಖ್ಯೆ ವಿಶೇಷಗಳು ಸಂಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಿಸಿವರಾಜಯ್ಯ ಈ ಸ್ಪೃಹಿಯೋ ರೂಪಿಸಿದ್ದರು. 1960ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದ